

Van de Redactie

Ko Schuurmans

We bevinden ons in de Advent. In onze vieringen en hopelijk ook daarbuiten kijken wij uit naar de komst van Messias Jezus in ons midden. Zingen we met een knipoog naar Sinterklaas: “Hij komt, hij komt, de blijde dag is daar!” Of zingen we terwijl we gespannen op de uitkijk staan: “God, laat ons niet langer wachten, geef uw Naam toch een gezicht in de mens die zal gaan komen. Komt Hij spoedig aan het licht?”

De laatste versregels zijn meer geschikt voor de Advent. De eerste zin uit een bekend Sinterklaaslied past beter bij het begin van een Kerstnachtviering. Maar of het daarvoor ook geschikt is? Hoe het ook zij, dit nummer van Doorgeven valt bij u in de brievenbus terwijl u ongetwijfeld druk bezig bent met de voorbereiding op het hoogfeest van Kerstmis. Uw hoofd staat er niet naar om u te verdiepen in liturgische achtergrondinformatie. Er moet immers nog zoveel gedaan, geregeld, geschreven en afgesproken worden! Dat begrijpen wij heel goed. We zijn er zelf ook reuzedruk mee. De inhoud van dit nummer gaat ook niet over de Kersttijd. We kijken zoals liturgisten gewoon zijn alweer vooruit.

Allereerst staan we stil bij de volheid van onze kerken en vieringen en bij de gewenste leegte van diezelfde kerken en vieringen. Dat klinkt misschien heel raar maar leest u zelf maar het artikel van Bert Stolwijk en dat van mij over deze onderwerpen..

Daarnaast besteden we opnieuw aandacht aan de zogeheten agapèviering. Gastschrijver Hans Visser, pastor in Amsterdam - Osdorp vertelt ons vanuit zijn jarenlange ervaring over de in die regio gehouden oecumenische agapèvieringen.

Vervolgens staan we stil bij vieringen met ouderen, een groep gelovigen en kerkgangers die (leuk of niet) alsmaar groeit. Redactielid Ria Casalod-Brakenhoff, pastor in de Zaanstreek vertelt op heel praktische wijze over haar ervaringen met vieringen voor ouderen.

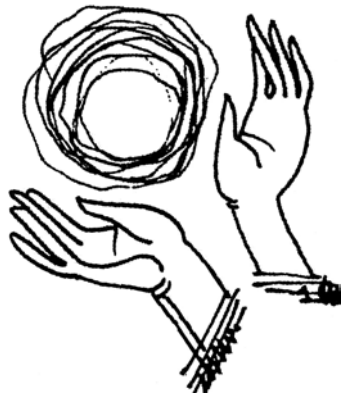
Op 17 februari 2010 is het Aswoensdag en begint de Veertigdagentijd. Daarom nu het lied ‘Veertig dagen vol van wachten’ met toepasselijke coupletten voor de zondagen in de Veertigdagentijd in het C-jaar.

In 2007 en 2008 drukten wij reeds de versies voor het A-jaar en B-jaar af.
De cyclus is nu compleet!
Tenslotte natuurlijk de vaste rubrieken.

Met dit nummer sluiten wij alweer de 23ste jaargang van ons blad
Doorgeven af. We hopen dat wij het afgelopen jaar een zinvolle bijdrage
hebben kunnen leveren aan het vieren in uw geloofsgemeenschap hoe
die er ook uit mag zien.

**Namens de redactie wens ik u een zalig en gezegend
Kerstmis toe en op voorhand een gezegend en goed 2010.**

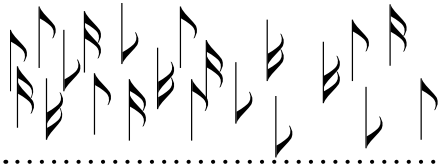
Als ik dit schrijf zijn we nog op weg in de Advent naar dat grote feest
toe. Daarom onderstreep ik onze wens met woorden van Willem Barnard
uit zijn lied 'O Jezus, hoe vertrouwd en goed' (nummer 446 in het Lied-
boek voor de Kerken):

**“Zolang Gij nog onzichtbaar zijt,
een zon diep in de nacht, roep ik
uw nadering reeds uit omdat ik U
verwacht!”**

Inhoud

Rondom de leegte	4
<i>Ko Schuurmans</i>	
Kan het in Gods Naam stil zijn	10
<i>Bert Stolwijk</i>	
Een agapèviering	16
<i>Hans Visser</i>	
Onder uw hoede	20
<i>Ria Casalod-Brakenhoff</i>	
Veertigdagenlied	26
<i>Ko Schuurmans</i>	
Nieuws van de Gregoriusvereniging	30
<i>Bert Stolwijk</i>	
Op de boekenplank	32
<i>Ko Schuurmans</i>	
Om over na te denken	36
<i>Ko Schuurmans</i>	

NSGV Haarlem-
Amsterdam

Nieuws van de Gregoriusvereniging – Bert Stolwijk

Nieuwe bestuursmedewerker eretekenen

Sinds 1 december jl. wordt de verzending van onze eretekenen (medailles, insignes, oorkondes en Gregoriuskaarsen) verzorgd door de heer Gerard Jak uit Heemskerk. Hij is als vrijwillig bestuursmedewerker de opvolger van de heer Paul Kloppers, die ruim drie jaar met veel toewijding dit werk gedaan heeft. Een bestuursdelegatie is op 12 november jl. bij de heer Kloppers thuis geweest en heeft met een Gregoriuskaars, bloemen en cadeaubonnen blijk gegeven van grote waardering voor zijn inzet. Onze waardering willen we hier nogmaals uiten, mede namens de honderden koorleden voor wie hij de eretekenen heeft verzorgd.

Tevens heten we hierbij de heer Jak van harte welkom. We zijn erg blij dat hij deze taak op zich heeft willen nemen en hopen dat hij er de nodige voldoening in zal vinden.

Parochie- en koorbesturen die een aanvraag voor een onderscheiding willen doen verzoeken we dringend om voortaan gebruik te maken van het aanvraagformulier dat te vinden is op onze website www.nsgvhaarlem.nl. U vindt daar ook alle informatie over de beschikbare eretekenen en de actuele prijzen. Het adres voor de aanvragen blijft ongewijzigd.

Muziek, liturgie en jongeren

Zaterdag 23 januari 2010 is er in de Mozes en Aäronkerk te Amsterdam een impulsdag voor pastores, begeleiders en vrijwilligers in catechese en jongerenwerk onder het motto 'Geestkracht ontvangen en doorgeven'. De NSGV Haarlem-Amsterdam levert een bijdrage aan deze dag in de vorm van twee workshops: Bert Stolwijk zal liederen instuderen die goed passen in de liturgie en aansluiten bij het muzikaal idioom van jongeren, bovendien zullen hij en

priester Ignas Tilma met de deelnemers in gesprek gaan over de mogelijkheden om muziek, liturgie en jongeren met elkaar te verbinden. De besproken liedbundels zullen ter plekke te koop zijn. Nadere informatie: | www.jongbisdomhaarlem.nl. Opgave voor 8 januari 2010.

Concours voor kinderkoren

We hebben het al eerder aangekondigd: op zaterdag 13 maart 2010 wordt in de Moeder van de Verlosserkerk in Haarlem een concours voor kinderkoren gehouden. Het concours is vooral bedoeld voor de r.-k. kinderkoren in de bisdommen Haarlem-Amsterdam, Rotterdam en Utrecht. Er kunnen maximaal 16 koren meedoen met drie liederen, waarvan er één gekozen dient te worden uit een lijst van verplichte werken. De koren worden beoordeeld door een vakjury bestaande uit Rozemarijn Kalis, Sanne Nieuwenhuijsen en Paul Sanders. De drie beste koren komen in aanmerking voor een prijs in de vorm van een geldbedrag (750, 500 of 250 euro) en een beker. De publieksjury – bestaande uit kinderkoorleden – mag ook twee koren aanwijzen voor een publieksprijs. Nadere info: www.nsgvhaarlem.nl

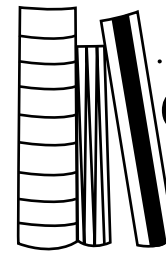
Nieuws van andere organisaties

Kerkzang.nl

Kerkzang.nl (centrum voor de kerkzang) heeft een nieuwe website. De site is te bereiken via www.kerkzang.nl. Op dit moment zijn de belangrijkste onderdelen: Nieuws, De Praktijk, Jeugd en Uitgaven. Onder Nieuws is o.a. uitgebreide informatie over kerkzang.nl te vinden, inclusief het 'verre verleden'. Uitgaven bevat de catalogus met bij elk van de uitgaven uitgebreide informatie en een muziekvoorbeeld. Ook is er een handige zoekhulp te vinden. De website zal de komende tijd verder worden uitgebreid. Kerkzang.nl richt zich op de ondersteuning van ieder die betrokken is bij de vocale kerkmuziek, de zang van, voor en door de gemeente. De nieuwe website wordt daarbij als een belangrijk communicatiemiddel gezien.

Workshop Iona

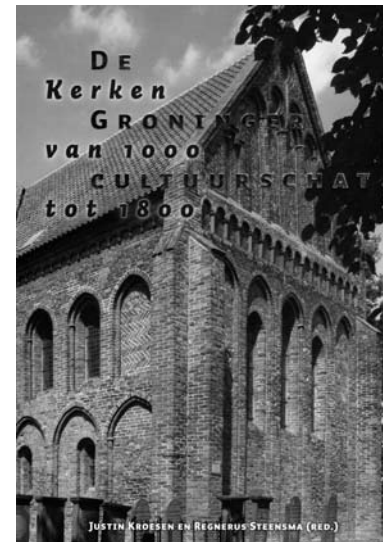
De componist/tekstschrijver John Bell (Iona Community) komt naar Nederland. In de week van 11-14 januari 2010 verzorgt hij op vier plaatsen een workshop over 'Waarom zingen Gods mensen?' Op deze avonden legt hij uit wat kenmerkend is voor de liedtraditie van de Community

Op de boekenplank

Ko Schuurmans

De Groninger cultuurschat – Kerken van 1000 tot 1800

Op vakantie bezoek je dikwijls de een of andere oude kerk. Je raakt onder de indruk van haar imposante grootsheid of van haar intieme kleinheid. Het is er dikwijls stil en je wordt er ook stil van als je je realiseert dat je op een plek bent waar eeuwen geleden al de Schrift werd geopend, gebeden en gezongen.

En als het goed is: nog steeds! In tegenstelling wat sommigen denken hoef je voor een bezoek aan een oude, middeleeuwse kerk niet naar het buitenland. Het noorden van Friesland en Groningen bijvoorbeeld is overdekt met een waaier aan prachtige oude kerken. Trekkend van dorp naar dorp

kom je ze tegen en allen zijn een bezoek meer dan waard! De Stichting Oude Groninger Kerken beheert er een groot aantal. Ter gelegenheid van het 40 – jarig bestaan van deze stichting verscheen het boek 'De Groningse cultuurschat – kerken van 1000 tot 1800'. Het is een prachtige uitgave geworden. Een twaalftal deskundigen nemen je mee om te vertellen over deze kerken en ook om veel te laten zien. Het boek is schitterend geïllustreerd! Je leest over en ziet ook de tufstenen en vroege bakstenen kerken, de laatromaanse architectuur, de Groninger gothiek, de kerkbouw na de reformatie. Ook de attributen in het interieur zoals schilderijen, preekstoelen, avondmaalstafels en – servies, orgels, banken, rouwborden en grafzerken komen aan de orde. Kenmerkend voor veel kerken, die je in dit boek beschreven vindt maar die ik ook ken uit eigen waarneming

en studeert hij op aansprekende wijze liederen in met de aanwezige gasten. Op alle avonden is een vertaler aanwezig.

De avonden zijn vrij toegankelijk. Wel hopen we dat de aanwezigen hun waardering willen laten blijken uit een vrijwillige bijdrage in de kosten. In Noord-Holland zal de workshop plaatsvinden op donderdag 14 januari 2010 om 19.45 uur in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263 te Hilversum. Voor meer informatie zie: www.ionagroep.nl

Koorschool in Suriname

Op zondagochtend 29 november is in Paramaribo het Kathedrale Jeugdkoor Suriname geïnstalleerd door Bisschop. W. De Bekker. De installatie van 60 kinderen als Kathedraal Koor is een unieke en internationaal gezien zeer zeldzame gebeurtenis. Dit gebeurt doorgaans alleen bij de bouw van een nieuwe kathedraal. De kinderen variëren in leeftijd van 8 tot 12 jaar en volgen sinds oktober lessen op de Kathedrale Koorschool Suriname. Het koor is tot stand gekomen in het kader van Nederlandse project 'Tools for Community Development' en vooral dankzij de inzet van Albert Arens (Code-X Music), die een jaar lang in Suriname verblijft.

Nadere informatie:
www.suriname.code-music.nl

Gregoriana op de zaterdagmiddag

Gregoriana, het gregoriaans mannentrio o.l.v. Geert Maessen, verzorgt elke derde zaterdag van de maand (met uitzondering van juli en augustus) een concert met gregoriaans, gebaseerd op de oudste schriftelijke bronnen en geïnspireerd door oosterse recitatie-tradities; er wordt meestal samengewerkt met gastmusici. Het programma voor de komende maanden:

- 16 januari 2010: Lysan van Winden (mezzo) & gregoriaans vrouwenensemble Virga (gregoriaans en Hildegard van Bingen)
- 20 februari 2010: Hilde Gams (Afrikaanse percussie-instrumenten)
- 20 maart 2010: Henk Waardenburg (vedel en rebec) en Annemies Tamboer (hakkebord en psalterium)
- 17 april 2010: Valeria Boermistrova (mezzo) en Henk Linker (orgel)

Aanvang: 17.00 uur.
Toegang: vrijwillige bijdrage.
Info: www.gregoriana.nl;
www.youtube.com/lelalilu;
r.lof@chello.nl ; (035) 642 26 06.

Om over na te denken

Ko Schuurmans

Kansen om te vieren

We leven in een netwerksamenleving met ongekeerde mogelijkheden voor contact, ook wanneer het gaat om de gezamenlijke verbondenheid in de beweging van God zoals de liturgiewetenschap die bestudeert. Liturgie is hierdoor minder het eigendom van een gezindte waar je van huis uit bij hoort, en wordt meer de viering van een gemeenschap waarvoor gekozen wordt, of van mensen die nu eenmaal bij elkaar zijn.

Liturgie wordt gevierd in nieuwe gemeenschappen, in een sfeer van (kerkelijke) dienstverlening en in bewegingen die aan instituties ontstijgen. Bovendien wordt uit de religieuze traditie geput als uit een cultureel reservoir. Bij zulk een snelle afbraak van solide instituties is het verleidelijk om de vertrouwde, maar in feite (solide-) moderne vormen voor onaantastbaar te verklaren. Dat zijn ze, theologische gezien, niet. Ze kunnen in de huidige tijd, voor de jongere en komende generaties, meer of minder waardevol zijn. Vanuit het vertrouwen dat Gods lof ook gezongen kan worden in het land van de 'vloeiende moderniteit' is het de kunst om opnieuw uit de veel rijkere liturgische traditie te putten. Een kenmerk van die christelijke traditie is het besef dat wij niet over God beschikken. Hij is niet allen in de kerk, maar ook in de wereld, vreemd en ongrijpbaar. We dienen zowel de aanwezigheid als de afwezigheid van God te erkennen.

Uit: Kees de Groot: Vaste kaders, fluïde vormen. Kerkelijke liturgie voorbij kern en marge, pag.233

In de bundel: Liturgie op maat - vieren in het spanningsveld van eenheid en veelkleurigheid (redactie Louis van Tongeren)

Uitgeverij Abdij van Berne, Heeswijk, 2009.